

LA FARGA

REVISTA DE SALT

ANY XVI - NÚM. 146 - FEBRER 1994

FESTA MAJOR

Visita a la Universitat Politècnica de Catalunya

(Foto: M. Elena Romagós)

Invitats pel company Josep Maria Oliveras i Oliveras, ex-coordinador de la nostra revista i actual Cap de Protocol del Rectorat de la Universitat Politècnica de Catalunya, el Consell de Redacció de LA FARGA va visitar, el passat dia 21 de febrer, a Barcelona, el campus universitari amb totes les instal·lacions. L'amic Josep Maria ens va explicar exhaustivament tots els detalls (a la fotografia, una maqueta del conjunt) i ens va acompanyar per les diferents seccions, laboratoris, etc. Una visita realment interessant, que va culminar amb un dinar al mateix recinte de la UPC.

Josep Maria, en nom de tots, moltes gràcies per l'obsequi d'una jornada tan agradable.

Carrer de la Processó

Carrer de la Processó,
barri vell, perruca fina;
geranis i clavellina,
laments, silenci i cançó.

Carrer de la Processó,
vellut de seda i vellúria;
xiscle, oreneta, cantúria,
cadena, xiprer i palmó.

Carrer de la Processó,
ombra i sol de la mainada;
racó de randa i besada,
murmuris balcó a balcó.

Carrer de la Processó,
carrer de la quietud
i carrer de l'harmonia.
Fes-nos sempre companyia
en la nostra solitud!

ANY XVI/Núm. 146
Febrer/1994

PORTADA/
FESTA MAJOR: Opinió i contrast
Autor: Lluís Mateu.

LA FARGA/Revista de Salt
EDITA/Casal de Jubilats de Salt
DIRECCIÓ/Josep Cristòfol i Darné
COORDINACIÓ/Ma. Helena Romagós
CONSELL DE REDACCIÓ/Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Termes, Martí Fita i Casals, Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, Agapit Alonso i Pont, Sebastià Parra i Nuño, Alicia Vila, Xavier Alberch i Fugueras, Salvador Sunyer i Aimeric i Xavier Margenat.
COL.LABORACIÓ HABITUAL/Antoni Brugués, Pitu Geli, Josep Guardiola, Eva Escuin i Dilmé, Pili Fernández, Biblioteca Municipal Jaume Ministral i Masia i Josep Boó.
COL.LABORACIÓ EN AQUEST NÚMERO/R. Torramadé, Anna Bonal, Xavier Margenat, Jordi Matas i Roca
COMPAGINACIÓ/Xarli Terribas i Roca
CORRECCIÓ I ESTIL/Toni Rusalleda
FOTOGRAFIA/Manel Calvo i Martí Artalejo.
DISTRIBUCIÓ/Pitu Geli
ADMINISTRACIÓ/Joaquim Boada i Reig
TIRADA/1.400 exemplars
REDACCIÓ/Passeig Verdaguier, 1
Tels. 23 04 98 - 23 85 78
IMPRESSIÓ/Impremta Pagès, S.A.
Tel. 42 01 07 - Anglès (Girona)
DIPÒSIT LEGAL/GI-356/79
SUBSCRIPCIÓ ANUAL/1.500 Ptes.

...

LA FARGA NO SE SOLIDARITZA NECESSÀRIAMENT AMB LES OPINIONS EXPRESSES AMB ELS SEUS ARTICLES SIGNATS I QUE PUBLIQUEM ÍNTEGRAMENT RESPECTANT L'OPINIÓ DEL SEU AUTOR.

LA FARGA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS ARTICLES, SEMPRE I QUAN S'INDIQUI CLARAMENT LA SEVA PROCEDÈNCIA.

PREMI TRES DE MARÇ DE 1989

Per què, contra el català?

Perquè saben que és on ens poden fer més mal!

Si hi ha quelcom que hem salvat de la repressió que ha patit el nostre País al llarg dels segles, és la nostra llengua. El català és el vincle que ens uneix sempre, tot bon català està d'acord que no es pot separar de la nostra identitat nacional.

La supervivència de la llengua catalana, malgrat tots els intents de fer-la desaparèixer com a llengua viva, és el símbol més representatiu de la nostra tossuderia en servir la força que ens ha de permetre integrar-nos, sobirans i solidaris, al món lliure del respecte els uns als altres sense cap més força que no sigui la nostra llibertat.

Els hereus del franquisme no descansen. Aprofiten la incultura per sembrar amb bona saó els seus missatges de destrucció envers la nostra cultura, envers quelcom tan important com la convivència i el respecte a totes les cultures que conviuen en el nostre País.

Perquè saben que ens poden fer molt mal, han tergiversat el nostre dret a salvar la llengua catalana. Escampen que una imposició imperialista obliga a aprendre el català contra la seva voluntat, a persones que han arribat d'altres regions de l'Estat.

Han aconseguit revifar l'anticatalanisme de persones que no ens coneixen, però no han reeixit a separar-nos dels qui cada dia saben que volem viure amb pau i respecte amb totes les cultures. Només demanem que es respecti també la nostra.

La política lingüística de la Generalitat ha estat l'excusa d'un atac frontal que atemptava contra la convivència a Catalunya.

Qui s'amaga darrera d'aquest joc de disbarats?
Qui en pensa treure profit?

SUMARI

A LA TAULA DE LA FARGA	
Visita a la Universitat	
Politécnica de Catalunya.....2	
Carrer de la Processó.....2	
EDITORIAL	
Per què, contra el català?.....3	
CARTA AL DIRECTOR	
Què en farem del	
Mas Llorens.....4	
CRÒNICA	
L'Estació - Museu de Salt	
Les Vetes.....5	
ESPIGOLANT	
Notícies.....6	
Els Balcans en	
conflicte.....7	
HISTÒRIES AL VENT	
Un colomí malferit.....8	
RECELL	
Varis.....8	
EL DIAMANT DE LA PLAÇA	
Un pensament de sal.....9	
FINESTRA OBERTA	
SIDA: ens afecta a tot.....10-11	
TEVA/MEVA	
Carlos Altamirano.....12-13	
TEMA CENTRAL	
Contrast sobre la	
Festa Major.....14-19	
Record de Pau Masó.....20	
IMATGES	
La ràdio.....21	
LA CAPSA DE VIDRE	
Les colles del diumenge.....22	
CAGAFERRO	
L'acudit foll.....23	
COPSAT AL VENT	
No saber escriure la "o" amb	
amb un got.....24	

Què en farem del Mas Llorens?

Si el projecte era fer-ne un museu i l'edifici es va empolainar com si es tractés d'un nuvi, avui sembla que s'ha desfet el casori i allà queda el casal sense núvia ni convidats.

Museu de Recursos Hidràulic!, quin nom més altissonant per a res, per a una restauració de luxe sense contingut. Sort que les altes parets del pati que l'envolten no deixen contemplar l'estat d'abandó del clos; uns parterres que volien ser jardins ocupats per deixalles d'alguna exposició i un terra on les herbes són les mestresses. L'interior de l'edifici resta ben conservat.

Què ha passat perquè el projectat museu estigui en la situació actual? Si les perspectives de l'anterior consistori eren poc consistents; si l'actual ajuntament, hereu de l'anterior per descendència política no creu que era bona la proposta, que es plantegi què fer-ne del magnífic i històric edifici, perquè ha passat prou temps perquè s'hi palpés alguna realitat, ja que la seva expressió no dona cap esperança que tingui una continuïtat. Parodiant la situació, podríem fer com aquell acudit de Quim Monzó en "El perquè de tot plegat": Durant la guerra teníem l'esperança que un dia s'acabaria, ara ni això. Durant la restauració del Mas Llorens, més d'un ens havíem

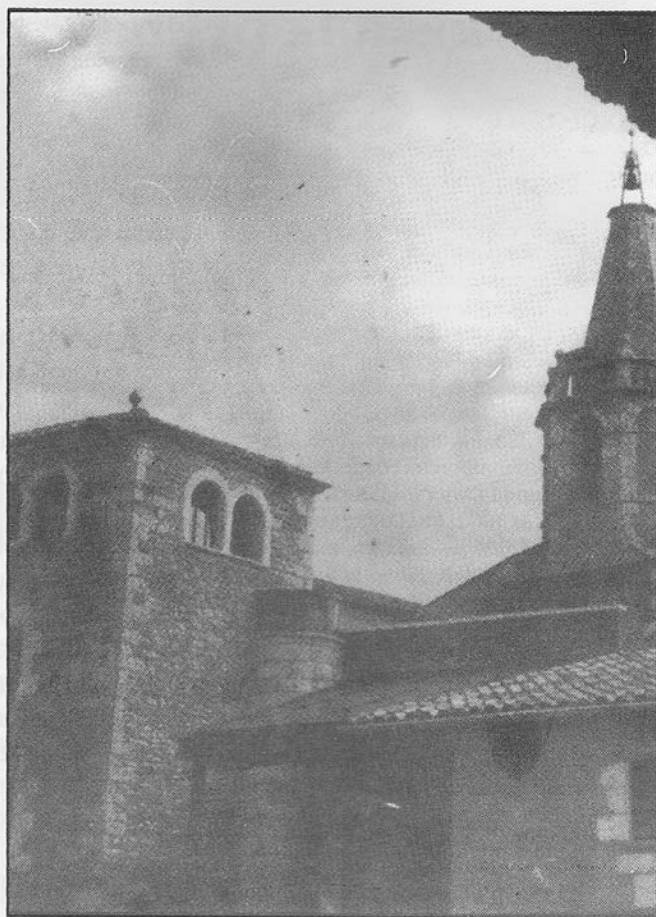
il·lusionat amb un museu equipat que fos un atractiu pel poble de Salt. Ara ni això.

Sí, alguna escadussera exposició, alguna tertúlia i para de comptar; és clar que aquesta no hauria de ser l'activitat principal. I per què no s'omple de contingut? Si pels motius que sigui, -no em serviria l'excusa de la crisi si aquest és l'argument- no es pensa fer un museu monogràfic sobre recursos hidràulics, que se li doni utilitat com a museu etnològic, que reculli i conservi la història de Salt, com semblava que era la primera idea.

No és pas, però, que un museu d'aquesta categoria tingui vida per ell mateix com un Dalí a Figueres o el d'ART a Girona, i per tant, cal pensar o caldria pensar en d'altres activitats que el fessin atractiu als visitants; que l'acostés al poble, perquè la seva situació no és massa idònia.

L'edifici s'ho val i no pot quedar com està, alguna utilitat es mereix que el tregui de l'atonía en què es troba.

Semblaria que el poble de Salt va quedar exhaust amb la reconquesta de la independència i encara no s'ha refet. Podria ser també, vés a saber, que per a algú ja s'ha anat prou lluny i que cal tenir el poble content i distret i que si alguna cosa no rutlla si no aca-

bem de situar-nos, la culpa és dels altres, sobretot de Girona, que ens diuen que xucla les energies de Salt.

Com a excusa no em serveix, com a manera que el poble no participi potser sí. Des de l'Ajuntament es prenen totes les decisions amb el suport de la majoria, recolzant-se en les opinions dels serveis tècnics, que seran molt valuoses a nivell oficial, però que no deixen de ser fredes, sense el caliu de la sensibilitat dels veïns. Un exemple?: el nou teatre de Can Panxut.

Se'm pot dir i se m'ha dit en més d'una ocasió, que hi ha eleccions cada 4 anys; és una defensa que no s'aguanta si no és des d'una posició de força i de constitucions, aquesta seria una altra qüestió, un tema llarg de debat que els que manen en defugen sempre.

Què en farem del Mas Llorens?

R. Torramadé

L'ESTACIÓ

La programació del primer bimestre de 1994 al Casal de Joves de l'Estació ha estat el següent:

14 de gener: Taller de guitarra. Premi Musical de ballables en català.

16 de gener: Actuació infantil. Grup Rialles.

20 de gener: Taller de bateria. Col.loqui: "Cuba: socialisme capitalista o capitalisme socialista? Per Tia Salellas i Joan Sureda.

21 de gener: Taula rodona: El jovent en el món laboral.

22 de gener: Taller de costura infantil.

28 de gener: Vídeo i col.loqui: El jovent davant les drogues.

29 de gener: Taula rodona. Nicaragua: avui i demà.

30 de gener: Taller de titelles. Vermut jove i tertúlia: Els joves i la solidaritat.

1 de febrer: Exposició de fotografies: Africans a Salt.

4 de febrer: Vídeo i col.loqui: El jovent davant la sida.

10 de febrer: Vídeo fòrum: La immigració africana.

11 de febrer: Taula rodona: Els drets cívils dels immigrants estrangers.

12 de febrer: Festa africana. Actuació en directe de Hamadis i el seu conjunt.

13 de febrer: Rua de Carnestoltes. Grup Rialles.

18 de febrer: Col.loqui: Objeció-Insubmissió.

19 de febrer: Proves de ciclisme.

25 de febrer: Col.loqui: La dona al Tercer Món.

27 de febrer: Vermut-jove, tertúlia: L'Agermanament Salt-Quilalí.

MUSEU DE SALT

El passat 9 de febrer es va inaugurar l'exposició de carnestoltes "Carnet de ball", amb fotografies de Josep Ma. Oliveras i textos de Josep Ma. Fonalleras.

L'acte que es va iniciar a les 8 h del vespre va comptar amb la presència de nombrós públic.

FUNDACIÓ LES VETES

La benedicció i col.locació de la primera pedra de la residència Les Vetes va tenir lloc el dia 12 de febrer.

L'acte fou presidit pel Conseller de Benestar Social Antoni Comas; el Bisbe de Girona, Jaume Camprodon i l'Alcalde de Salt, Xavier Corominas.

Sport Garatge
JOSEP CASAL
Reparació
Enginyeria
Tècnica

CONFITERIA
PASTISSERIA

MARGENAT

Teléfono 23 06 79
Especialitat en gelats
C/. Major, 57 - SALT

Fàbrica de miralls
Col.locació i instal.lació
Especialitat en vidrieres
artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a bany

SOLAR S.A.

C/. Joan Maragall, s/n. - Zona Esportiva
Teléfono 23 58 11 - SALT

DISTRIBUIDOR

LA FARGA/5

El 98% dels pares volen que els seus fills aprenguin el català

El 86% rebutgen escoles diferenciades per l'idioma

(AVUÏ
6-II194)

Aquests darrers mesos estem assistint a una intensa campanya contra la llengua catalana, propiciada especialment des d'alguns mitjans de comunicació de Madrid, com el diari ABC i la cadena COPE, entre d'altres.

I el més lamentable d'aquests atacs és que diuen calúmnies, com el que aquí es persegueix la llengua castellana. Dissortadament el català encara és minoritari a Catalunya, i si no, fixem-nos en els mitjans de comunicació escrits i parlats, en el món laboral, judicial, etc. El català o hi és minoritari o s'hi troba pràcticament absent.

I pel que fa al tema de la immersió lingüística, tan criticada des de Madrid, en una enquesta feta a primers de febrer per l'institut EMB Yankelovich, indica que el 98% dels pares de Catalunya volen

En cas de tenir-ne, voldria que els meus fills aprenguessin el català a l'escola	TOTAL	Llengua habitual de relació	
		Català	Castellà
Total acord	85,8%	91,4%	79,5%
Més aviat d'acord	12,8%	8,0%	18,5%
Ni d'acord ni en desacord	0,1%	—	0,2%
Més aviat en desacord	0,2%	—	0,5%
Total desacord	0,9%	0,3%	1,3%
Ns / Nc	0,2%	0,3%	—

que els seus fills aprenguin el català. I només un 1% rebutgen l'actual política lingüística de la Generalitat.

En el fons de la campanya en contra no deixa d'haver-hi actituds partidistes.

AGENT OFICIAL PER A SALT

GUDAYOL

AUTO-TALLER S. A.

EXPOSICIÓ I VENDA:

Carrer Major, 156
Telèfon 24 20 43
17190 SALT

Els Balcans en conflicte

Fa un oratge olor de pólvora,
humit i sorollós....
llençant l'ona eixordadora
d'uns infants que arrenquen plors.

Caminant hores senceres
sense pàtria ni escalfor,
davallant per les senderes
pobres sers... fent el cor fort.

Els canons van ressonant
els sentits ja són sords....
llargues mans van mendicant
un "pà" de greus suors.

Ha perdut el seu senderi
un "algú" amb autoritat?,
si el glaç del seu criteri
a tot ell el té impregnat.

Muntanyes que sou testimoni,
cobertes de neu,
i de passos angoixats,
no hi haurà campana que soni
un dia de festa amb to pacificat?

Quin cant s'ha d'entonar
amb races tan diverses?,
si amb el propòsit d'estimar
s'han d'oblidar les ofenses?

No hi ha cant....
i poc respecte
i amb la bona fe d'uns quants
que intenten fer el correcte.

És un món desconcertant
de difícils preguntes,
vàries veus predicant
amb l'intent d'afegir-les juntes.

Pas amunt o pas avall
a quin lloc posem la pauta?,
ja no hi ha amagatall
on soni l'acordió o flauta.

Recorda, país solitari:
no veig bandera de guanyador;
algun escrit us farà llegendari
si després d'un temps...,
us recorda un bon escriptor.

Anna Bonal

Sport Garatge, s.a.
JOSEP CASALS

- * Reparacions
- * Engrassaments
- * Neteja

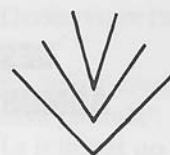
Pas. Marquès de Camps, 5
Tel. 23 33 11 - SALT

**Subministres
Catalunya, s.l.**

VOLVO

Camions i Autobusos

Pas. Marquès de Camps, 3 - Tels. 23 33 11 - 23 78 83
SALT

restaurant
VILANOVA

Passeig Marquès de Camps, 51
17190 SALT (Girona)

Tel. 23 30 26
PREGUEM RESERVIN TAULA

"Un colomí malferit"

-Més bombes, més morts; morts de gent innocent, infants sense culpa, violència indiscriminada i salvatge. Que no ha mort prou gent, encara?, què volen aconseguir amb tanta guerra i crueltat?

Tots aquests pensament ballaven pel cap d'en Miquel mentre llegia les capçaleres i peus de fotos de la secció d'internacional del diari.

- En lloc de tantes matances haurien de posar tots els esforços

possibles per recercar un camí per la pau. Hi ha algun motiu pel qual lluitin que valgui la sang de tanta gent?, o és que el seu odi destructor els ha envaït fins a cegar-los i fer-los completament insensibles?

I què hi podem fer nosaltres des d'aquí...?

Ara, els ulls d'en Miquel guitaven per la finestra. Havien descobert un petit colom. Un colomí, blanquinós com la llet, amb una ala empapada de sang.

-Talment podria representar el colom de la pau -va pensar en

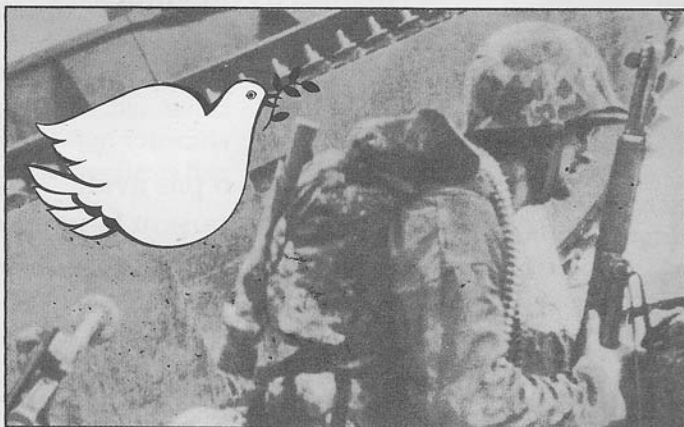
Miquel-. És com si em volgués dir que la pau està ferida, ferida greument, ja ho sé, però no és a mi a qui ho hauria de dir, és a aquells salvatges de Bòsnia; aquí ja en tenim, de pau...

En aquell moment li van venir al cap les fortes discussions que havia tingut amb la Remei, la seva dona. Discussions que tenien massa sovint, originades per foteses, per insignificàncies de res; sempre

estaven com gat i gos. Realment tampoc feia res per evitar-ho.

- Potser no hi puc fer res per la pau a Bòsnia -es va dir en Miquel- però aquí, a casa, el que sí he de fer és esforçar-me més per no donar tanta guerra. Gràcies, petit colomí.

Xavier Margenat

- Exposició de fotografies "Carnet de ball" de Josep Ma. Oliveres. Museu de Salt, del 9 al 28 de febrer.

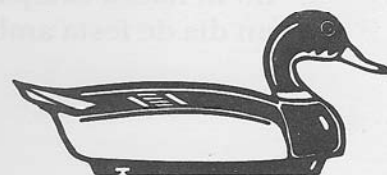
- Pregó de Carnestoltes, a càrrec del grup de teatre El Safareig de Salt. Espectacle d'animació a càrrec de Pep López i Sopars de Duro. 13 de febrer.

- Curs de cuina catalana. Les Bernardes, 2, 9 i 16 de febrer.

- Curs de formació per a dones en matèria de consum. Museu de Salt. Del 2 al 23 de febrer. Institut Català de la Dona.

- Cursos de pintura, oli, aquarel·la i dibuix. Taller-Estudi Paco Morgado.

- Curset de fotografia. Agrupació fotogràfica de Salt.

**GESTORIA
ADMINISTRATIVA**

Impostos - Vehicles - Llicències - Assegurances Socials
DECLARACIÓ DE RENDA, podem solucionar els vostres dubtes

ASSEGURANCES - INCENDIS - ROBATORIS - VEHICLES, etc...
NACIONAL HISPÀNICA, S.A. - SEGUR - CAIXA - GENERALI

Pas. Països Catalans, 147 - Tel. 24 44 49 - 17190 SALT

GRAN CENTRE GIRONÍ DEL TRESILLO

Ctra. Barcelona, 240 - Tel. 20 82 14 (l'Avellaneda)
17001 GIRONA

Un pensament de sal

Fa uns quinze any, recordo que es distribuïen per les esglésies uns pòsters grans i molt austers, amb una imatge de fons i una frase impactant, d'aquelles que fan pensar. En vaig guardar tants com vaig poder. Ara els desplego un per un, i veig que n'hi ha molt pocs que hagin passat de moda. Us en selecciono uns quants, i jutgeu vosaltres mateixos. És com posar a la vida un pessic de pebre, un pensament de sal, com deia la Montserrat Roig.

"Diuen que l'home ve del mono, però el que importa és saber on va".

"Per què necessites tenir més del que necessites?"

"El qui sap perdre... no està perdut".

"Tot té un preu, excepte allò que val de veritat".

"Viure és quelcom més que estar viu".

"El món no té fronteres. Les hi hem posades els homes".

"Una estúpida: "Jo tinc la vida resolta".

"Mentre hi hagi pobres, es pot ser ric, però no feliç".

"Tothom vol anar davant dels altres... però, saben on van?"

"El futur no està en la teva mà, sinó en les teves mans".

"Alguns passen de tot... d'altres han de passar sense res".

"El poble vota, el diner mana".

"Allà on no presideix un responsable, presumeix un vanitós".

"Si t'han perdonat, no ho oblidis. Si perdones, oblida-ho".

"La il·lusió és flor d'un dia, l'esperança és llavor".

"Només és lliure el qui sap on va".

"El futur és enlaire, però té arrels".

"El que dóna qualitat a la vida és l'home".

"El silenci té la paraula".

"Els pares no volen problemes, però saben el que volen?".

"On hi ha amor hi ha Déu. On es fa caritat, la senyora Comtesa".

"En un món que canvia, el més segur és el risc".

"Ningú no és més que l'altre, però és menys sense l'altre".

"La majoria dels homes neixen essent originals i acaben essent còpies".

"Si no hi hagués delinqüents, a qui donaríem la culpa?"

"Si cadascú va a la seva, no anem enlloc".

"Deixar viure l'altre no vol dir deixar-lo sol".

"És millor escoltar els qui no viuen de la paraula".

"La felicitat no fa la vida més cara".

"No hi ha esperança sense desengany".

SIDA: ens afecta a tots

Fa sis o set anys em vaig trobar amb un amic que em va demanar si ja coneixia la vacuna que s'havia descobert contra la SIDA. Coneixent la inclinació a la broma del meu amic, vaig tenir molt clar que es tractava d'un acudit, i amb aquesta predisposició, li vaig contestar que no en sabia res i que m'expliqués en què consistia aquesta vacuna:

-Es tracta d'una vacuna a base de "nitratos"- em digué.

-A base de nitrats?- vaig respondre sorprès.

-Sí, home: "ni trato con drogas, ni trato con furcias, ni trato con homosexuales"-.

Més enllà de la gràcia o poca gràcia de l'acudit, el cert és que reflectia un estat d'opinió col·lectiu ple de prejudicis i fòbies socials; una opinió basada en la idea que la SIDA era quelcom associat a la marginalitat, a la droga i a la promiscuïtat sexual, o bé circumscrit totalment als homosexuals i drogaaddictes.

Ha passat el temps i malgrat que l'opinió social va canviant, és un canvi lent que no comporta sempre l'adquisició de nous hàbits, com seria desitjable. Així tenim que l'OMS preveu que en un futur proper les relacions heterosexuals

frigoríficos del ter S.a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC
I SALA D'ESPECEJAMENT N.º R.S. 10.4125/CAT-10.03930/GE

C/. Major, 419 - Tel. 23 31 11*
17190 SALT
Fax 24 45 18 - Telex 56204 FTER-E
Apart. Correus, 239 - 17080 GIRONA

seran el mecanisme més important en la proliferació del Virus de la Immunodeficiència Humana. A aquest fet hi contribueix una percepció del risc per part de la població que no es correspon amb la realitat: ens trobem que molts pares reaccionen amb una por histèrica davant la possibilitat que el seu fill pugui compartir escola amb un malalt de SIDA, a pesar que la probabilitat de contagi sigui quasi nul·la, i, en canvi, pocs pares es preocupen d'aconsejar els seus fills adolescents mesures preventives per la seguretat de les relacions sexuals, infravalorant que per raons de l'edat l'adolescent tendeix a subestimar el risc que puguin implicar les seves conductes.

Avui tots hem de tenir clar que la sexualitat implica un risc, cosa que no comporta que hàgim de

renunciar-hi. Es tracta de tenir el risc present i d'aprendre a conviure-hi.

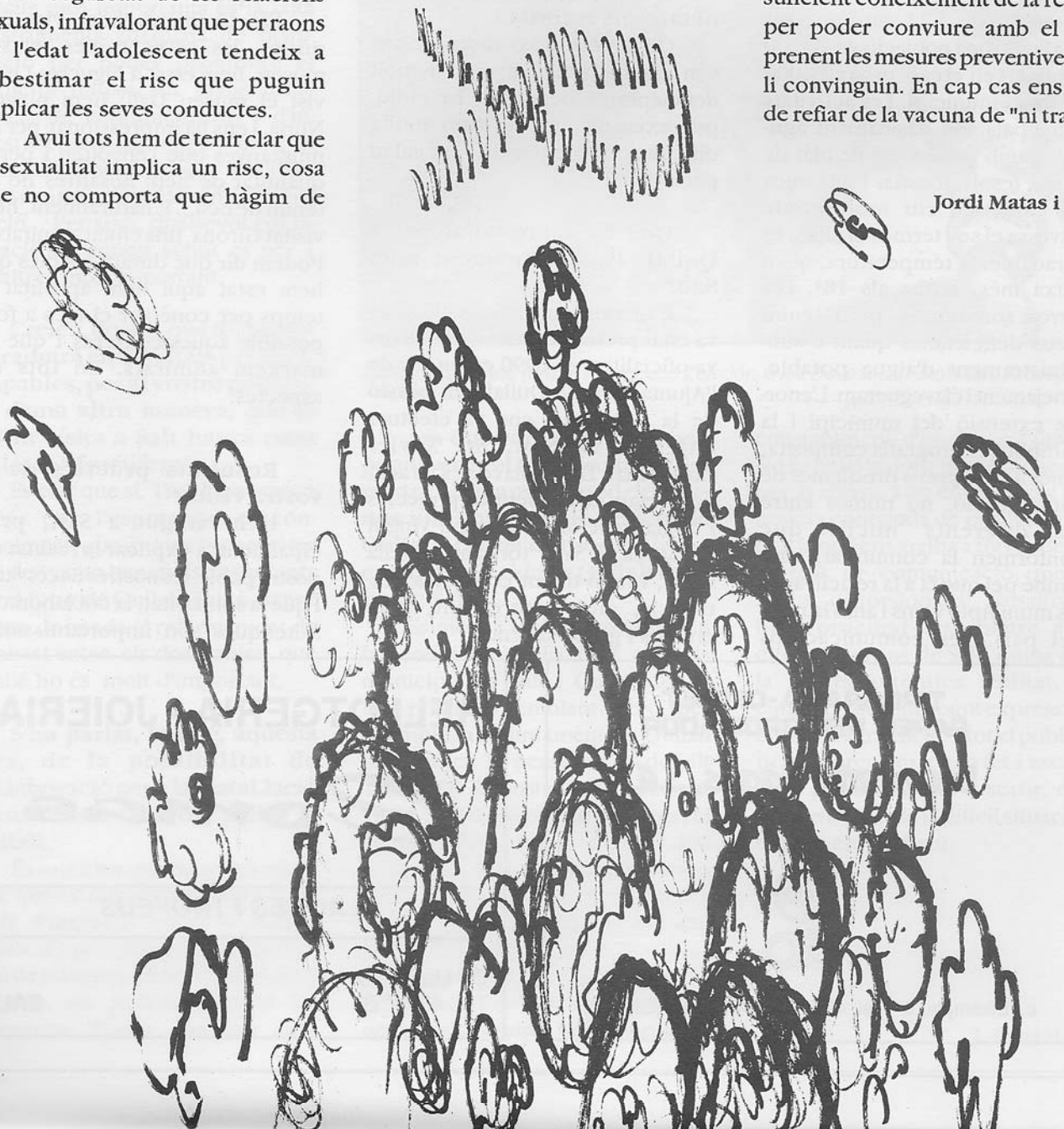
L'abstinència sexual o la relació monògama amb estricta fidelitat poden ser bones solucions a nivell individual (i sempre que no s'oblidin les relacions sexuals anteriors, si n'hi ha hagut), però en absolut podem pretendre que aquesta sigui la resposta al problema a nivell social.

La prevenció de la SIDA no ha de comportar una renúncia al sexe. Malgrat que el preservatiu no sigui

segur en un cent per cent, ho és suficientment utilitzat correctament, és un element importantíssim de prevenció i sempre és millor que res; també és important acompanyar el seu ús d'una reducció del nombre de companys sexuals i tampoc no s'ha d'oblidar el recurs a pràctiques sexuals que no comportin penetració o un contacte buco-genital.

La resposta a la SIDA a nivell social és fonamentalment pedagògica. Cal que tothom tingui suficient coneixement de la realitat per poder conviure amb el risc, prenent les mesures preventives que li convinguin. En cap cas ens hem de refiar de la vacuna de "ni tratos".

Jordi Matas i Roca

Carlos Altamirano

Alcalde de Quilalí

Acompanyat de Francisco Zeledón, regidor de serveis de l'Ajuntament nicaragüenc agermanat amb Salt, ha estat entre nosaltres durant quinze dies, que han dedicat a conèixer la població i una mica les nostres comarques i, principalment, a transmetre als diferents grups saltencs l'autèntica realitat del seu poble, els seus problemes, les seves inquietuds i les seves necessitats. I agrair la col.laboració que aquí han trobat, per ajudar a sortir, de mica en mica, de la difícil situació en què es troben.

Per començar, ens agradaria que ens féssiu una breu descripció del que és avui Quilalí.

El municipi de Quilalí té una extensió de 572 quilòmetres quadrats i una població de 19.700 habitants en el cas urbà i 27.000 en tot el municipi. Les activitats principals són bàsicament agrícoles amb producció de blat de moro, fesols, bestiar i una mica de cafè. Un riu molt bonic travessa el seu terme i el clima és agradable: la temperatura, quan baixa més, arriba als 18°. Les terres són bones, però tenim greus deficiències quant a subministrament d'aigua potable, sanejament i clavegueram. L'enorme extensió del municipi i la complicada orografia comporta, a més a més, greus problemes de comunicació, no només entre els diferents nuclis que conformen la comunitat, sinó també pel que fa a la relació amb els municipis veïns i amb la resta del país. Les comunicacions

telefòniques són completament anacròniques: funcionem, encara amb telèfons de maneta.

Sistema que, aquí, ja ningú ni tan sols recorda...

Certament, les comunicacions són encara avui dia molt i molt deficientes a Nicaragua. La ràdio, per exemple, arriba amb molta dificultat, i de la televisió no cal ni parlar-ne.

Què ha representat per a Quilalí l'agermanament amb Salt?

L'agermanament Salt-Quilalí, es va estar promovent des de 1988 i es va oficialitzar el 1990 en un ple de l'Ajuntament de Quilalí, en ocasió de la visita que ens va efectuar l'Alcalde de Salt, Sr. Xavier Corominas. Des de llavors, s'ha anat concretant en una sèrie de projectes i col.laboracions. Ara hem vingut nosaltres a Salt, tornant aquella visita, i hem tingut contactes i reunions, molt interessants, amb entitats i grups saltencs.

Sabem que heu aprofitat l'estada per visitar una mica les nostres comarques. Quina impressió us n'endueu, d'aquest nostre país?

Efectivament, hem vist Empúries, les seves ruïnes, el seu museu, hem estat a Figueres i hem vist el museu Dalí; hem pujat a Núria, i ens ha impressionat per les muntanyes que l'envolten i per la quantitat de neu: nosaltres no en tenim de neu... I, naturalment, hem visitat Girona, una ciutat admirable. Podem dir que durant els dies que hem estat aquí hem aprofitat el temps per conèixer el més a fons possible aquestes terres i que en marxem admirats. En tots els aspectes.

Resultats pràctics de la vostra visita?

Hem vingut a Salt, principalment, a explicar la realitat del nostre poble, les nostres necessitats. I que la solidaritat, la col.laboració, saltenques són importantíssimes.

**TIPOGRAFIA-OFFSET
PAPER PER ORDINADOR**

Impremta Pagès, S.A.

c./ Eixampla, 8 - Tel. 42 01 07 - ANGLÈS (Girona)

RELOTGERIA - JOIERIA

Comas

PLAQUES I TROFEUS

C/. Major, 83
Tel. 43 47 70

SALT

El nostre ajuntament -el de Quilalí- funciona amb uns pressupostos de misèria que no ens permeten disposar, per exemple, d'arquitecte, d'enginyer o de qualsevol personal tècnic. I això ens impossibilita d'elaborar projectes de qualsevol mena. Fruit d'aquesta visita ha estat la firma d'un document per mitjà del qual s'expressa el propòsit que els dos pobles agermanats avancin cap a l'estudi i la redacció del Pla Estratègic del Municipi de Quilalí, per poder-hi promoure i elaborar projectes que puguin ser presentats davant dels organismes nacionals i internacionals. Com ja he dit, un dels dèficits més importants és la falta d'instruments adequats de planificació per poder promoure el municipi mitjançant plans urbanístics, de comunicacions i d'infraestructures bàsiques, com el subministrament d'aigua potable, electricitat, sanejament, informació... Per això, qualsevol col·laboració en aquest sentit és per a nosaltres molt important.

Creieu, doncs, que tot plegat es traduirà en resultats pràctics, palpables, per al vostre poble o, dit d'una altra manera, que la vostra visita a Salt haurà estat realment fructífera?

És clar que sí. Tinc l'esperança i més que l'esperança, el convenciment, que d'aquests contactes se'n derivaran beneficis importants per al futur de Quilalí. I això, sense deixar de banda el referment de l'amistat entre els dos pobles, que també ho és molt d'important.

S'ha parlat, també, aquests dies, de la possibilitat de col·laboració per a la instal·lació d'una emissora de ràdio a Quilalí.

És una idea que ha sorgit aquí i crec que és un projecte que causarà molt d'impacte entre la nostra població, no solament de Quilalí, sinó de tot el departament de Nueva Segovia, on podrien arribar les emissions. Poder comptar amb

aquest mitjà solucionaria greus problemes de comunicació que patim i seria de gran utilitat de cara a difondre informació, avisos sobre emergències, com a mitjà d'ensenyament per arribar a nuclis població on no hi ha altra forma d'arribar-hi, etc. Realment, el projecte és esplèndid i de gran utilitat. I jo he proposat que l'emissora que sorgirà d'aquesta idea, porti el nom de Ràdio Salt-Quilalí.

del conveni de col·laboració tècnica que hem concretat amb l'Ajuntament de Salt.

Però, això a part, penso que ha estat també interessant la nostra visita pel fet que hem tingut ocasió d'explicar a les diferents entitats i col·lectius, la realitat actual del nostre país i del nostre poble: els nostres problemes, les nostres inquietuds, les nostres necessitats. Una realitat que està canviant

Carlos Altamirano (dreta) i Francisco Zeledón, a les Deveses. (Foto: Martí Artalejo)

Ara que coneixeu Salt i heu pogut veure el funcionament del nostre ajuntament, podrieu fer-nos una comparació amb el de Quilalí? Quina diferència hi ha entre ser alcalde de Quilalí i ser-ho de Salt?

És molt i molt diferent; no hi ha comparació. És cert que els municipis de Salt i Quilalí tenen una població semblant. Però, per exemple, a l'ajuntament de Quilalí hi treballen 13 persones i al de Salt 145 o 150. El nostre pressupost no arriba als 10 milions de pessetes i el de Salt crec que és d'uns 1.200 milions. Aconseguir aquesta capacitat de recaptació és per a nosaltres impensable i és per això que no ens podem permetre el luxe de disposar de personal tècnic ni de prestar serveis que són ben necessaris. D'aquí la importància

constantment, d'un dia per l'altre. No és igual la notícia de fa un mes que la d'avui; i no és el mateix la notícia coneguda de primera mà que la que ens arriba a través dels mitjans de comunicació, molt sovint distorsionada. Nosaltres hem procurat transmetre als diferents grups de Salt, quina és la nostra autèntica realitat. I també els hi hem pogut expressar el nostre agraïment -a tot el poble- pels esforços que han fet i estan fent, per ajudar-nos a sortir, de mica en mica, de la difícil situació en què ens trobem.

En aquest número de LA FARGA trobareu que el Tema Central du per nom CONTRAST SOBRE LA FESTA MAJOR. Amb aquest nou apartat de les planes centrals volem que, regularment, alguns dels temes que tenen més diversitat d'opinions, més polèmics o si més no que poden donar diferents versions i, per tant, un contrast sobre algun fet del nostre poble, surtin a la nostra revista.

Encetem aquest primer CONTRAST amb el tema de la Festa Major de Salt. Enguany hi

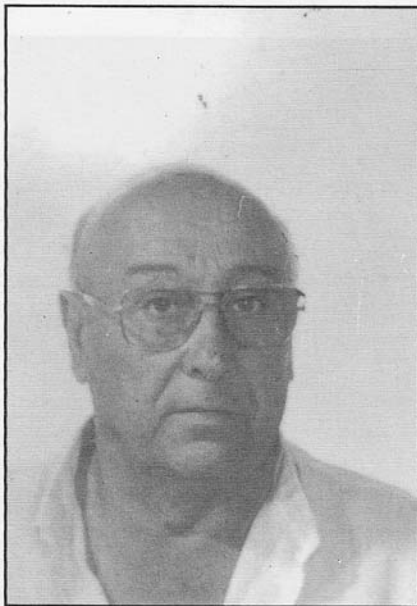
haurà canvis, després que l'any passat sorgissin problemes econòmics i d'organització. Hem fet unes preguntes a tres persones i entitats que d'una manera o altra estan vinculades en l'organització de la Festa i de festes a Salt.

Els entrevistats són Josep Palmerola, com a representant de l'organització d'una de les festes de carrer que es fan a Salt, concretament la del carrer Santa Afra. També les hem fetes als representants del grup dels Diablers d'en Pere Botero, aquesta entitat és l'única que, després que l'Ajuntament de Salt con-

centrés en una reunió totes les entitats saltenques per demanar la seva col.laboració, va fer una proposició d'organització de la Festa Major, aquesta entitat actualment també forma part de la Comissió. En últim cas, els que han respost les nostres preguntes són la Carme Carbó i en Mingo Àlvarez, Tinent d'Alcalde de Cultura de l'Ajuntament i membre de la Comissió de la Festa Major, i president d'aquesta Comissió, respectivament.

Josep Palmerola

Creieu realment que tots els actes de la Festa Major poden ser gratuïts? Per què?

Tots no. Els actes infantils i juvenils sí. Els balls, si la gent gran hi col.labora amb una entrada que no sigui abusiva, ajudem una mica a cobrir despeses.

No us sembla que tots els actes podrien centralitzar-se al mateix lloc? On?

No. Creiem que hi ha d'haver festa per tot el poble; la part antiga de Salt es diferencia de la resta del poble com a nucli primari de la vila, el qual està abandonat d'actes que fan sentir els seus habitants com si fossin minoria al poble.

I de cultura, què? Creieu que a més dels actes lúdics hi ha d'haver actes culturals? Sí o no? Quins?

Sí; els actes culturals uneixen i són necessaris per mantenir viva

l'entitat o comunitat. Falten actes de tipus cultural-populars i no promocionar-los en racons de Salt.

Concurs de dibuix, artesanía, concursos al millor vestit, al balcó o finestra més ben guarnit, originalitat d'articles domèstics o bé de tipus esportiu com curses de sacs, estirar corda i altres de similars.

Les festes de carrer:

A- Veuríeu bé fer coincidir

les festes de carrer amb els dies de la Festa Major? Avantatges i inconvenients.

B- En cas afirmatiu, quines altres activitats es podrien organitzar a més de les habituals?

- No. Perquè la Festa Major és festa per a tothom. Si algun carrer, a més, té la seva festa, han de fer-la segons les seves tradicions.

Els Diables d'en Pere Botero

Creieu realment que tots els actes de la Festa Major poden ser gratuïts? Per què?

Sí, perquè portem tres anys fent-ho i ha funcionat més bé que la que es pagava.

No us sembla que tots els actes podrien centralitzar-se al mateix lloc? On?

Hi ha una sèrie d'actes que està bé que estiguin repartits, però també n'hi ha d'altres que s'han de concentrar per qüestions bàsiques d'organització i infraestructura.

I de cultura, què? Creieu que a més dels actes lúdics hi ha d'haver actes culturals? Sí o no? Quins?

Sí, és clar que sí, per exemple: El correfoc és una manifestació viva de la cultura catalana, a més es lúdic, divertit i és l'hòstia. En tot cas caldria potenciar els que ja es fan, que la gent se n'assabenti abans de fer-ne més.

Les festes de carrer:

A- Veuríeu bé fer coincidir les festes de carrer amb els dies de la Festa Major? Avantatges i inconvenients.

B- En cas afirmatiu, quines altres activitats es podrien or-

ganitzar a més de les habituals?

Està bé que hi hagi festes de carrer, per l'ambient de Festa Major que això genera, ara bé, caldria estudiar de quin tipus, perquè no interfereixin els que ja es munten.

Hem de dir que aquest any la Festa Major generarà força expectatives. L'experiència duta a terme durant tres anys a les barraques de la festa jove es posarà en pràctica a La Farga. Serà una festa representativa per a tothom, des dels més joves fins als més grans. Els actes gratuïts i amb la participació de les entitats del poble que ho desitgin. Podríem parlar, ja, d'unes veritables Festes Populars.

Carme Carbó i Mingo Àlvarez

Creieu realment que tots els actes de la Festa Major poden ser gratuïts? Per què?

Creiem que sí, de fet és el que estem intentant, però cal tenir en compte que amb els diners que hi aporta l'Ajuntament no n'hi ha prou i el poble ha de participar als actes. Per exemple, aquest any es faran unes butlletes i si tan sols se'n compra una per família, la Festa podria autofinançar-se (comptant també, és clar, amb els ingressos del bar i amb el que puguin col.laborar altres institucions).

O sigui, pot fer-se però cal la col.laboració de tots perquè sigui gratuïta, i si es té en compte tot el poble, el cost per a cadascun de nosaltres és mínim.

En aquests moments ens estem movent amb un pressupost d'uns 6 milions i mig (que cal afinar). Molts ajuntaments tenen una festa major molt més costosa i ho solucionen, per exemple, amb espònsors. Nosaltres tenim una sèrie d'activitats previstes que es podran fer sempre que trobem espònsors que hi col.laborin econòmicament (com espectacles, actes de carrer, etc..) Per tant, perquè els actes de la Festa Major siguin gratuïts cal trobar altres vies de finançament.

No us sembla que tots els actes podrien centralitzar-se al mateix lloc? On?

És el que bàsicament s'intentarà de fer, menys l'inici de la festa i l'acabament, que cal fer-los fora, tota la resta s'intentarà centralitzar. Cal matisar que hi ha actes que ja tenen lloc de celebració i que no canviarem, com són les sardanes, la feixina, etc...

Els ballables, tant per al jovent com per als saltencs en general, els actes culturals que es puguin realitzar i altres projectes que estem pensant, es faran entre el passeig i el carrer Diputació. Una altra opció que tenim és que si hi ha prou actes durant el dia, les barraques poden estar obertes tot el dia.

I de cultura, què? Creieu que a més dels actes lúdics hi ha d'haver actes culturals? Sí o no? Quins?

Falten actes, però és que també falta que les entitats culturals del poble s'hi involucrin; penseu que l'any passat només es van realitzar actes culturals al Museu i a l'Escola de Belles Arts. Totes les entitats que durant l'any organitzen algun acte no ho han fet mai per la Festa Major. La Comissió de Festes pot englobar, centralitzar i coordinar-ho tot, però no ha de ser l'única que ho organitzi.

Un dels projectes que s'està plantejant d'organitzar des de la Comissió, i que també hi hauria d'entrar l'Ajuntament, és fer una fira artesanal. Aquest any la Comissió vol agafar més camps i organitzar més coses, tenim moltes ganes de fer coses noves, però també heu de tenir en compte que a part de ser persones que ho preparem durant tot l'any, també treballem durant la festa i ens agrada fer-ho sempre que trobem recolzament. No és gaire agradable treballar per als altres i només rebre crítiques.

Les festes de carrer:

A- Veuríeu bé fer coincidir les festes de carrer amb els dies de la Festa Major? Avantatges i inconvenients.

B- En cas afirmatiu, quines altres activitats es podrien

organitzar a més de les habituals?

Ja hi ha prou dies a l'any per organitzar festes de carrer i que no cal fer-ho durant la Festa Major. Puntualitzem una cosa, no és el mateix organitzar una festa del carrer que una festa al carrer. Tot el que vulgui dir fer una festa (tenir convidats, fer un sopar...) per animar i fer xerimola i gresca, endavant! Després d'això es pot anar a l'envelat i seguir amb la festa, però si tots els carrers organitzen la seva festa ja no cal la Festa Major.

Cal que tinguem en compte que la gent que va normalment a l'envelat hi va encara que sigui després de la festa al barri. Qui no vol anar a l'envelat, no ho farà encara que no hi hagi la festa del seu carrer.

La gent que sempre ha volgut col.laborar amb la festa ho ha fet. Abans, per exemple, moltes famílies

de Salt compraven els abonaments encara que no vinguessin, ho feien per ajudar. Aquest any, que serà d'entrada lliure, veurem com funciona.

Els dos últims anys, la situació de la Festa no ha estat gaire bona (ja fos per la crisi, pels Jocs Olímpics, etc...) i qualsevol moment dolent en l'etapa d'una entitat ja se sap que provoca canvis. Aquest any esperem que hi hagi crítiques, però també creiem que a molta gent li agradarà la nova programació, si més no treballem amb aquesta esperança.

El que sí volem fer és una crida a la gent de Salt i sobretot a les entitats perquè col.laborin amb la Comissió: calen idees i participació. La Comissió està molt engrescada, hi ha entrat jovent i gent amb empena, i volem fer una festa amb molta participació i molta marxa per a tothom. Esperem veure'ns-hi tots!

REMOTO
CENTRE RECANVIS MOTO

**VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ**

IMPORTADOR PER A ESPANYA

PLASTICA ITALIA

MALOSSI

CHIARAVALLI
LA CORONA DEI CAMPIONI

Ramon i Cajal, 8 - Telèfon 24 00 61 - SALT

L'auto-escola jove i diferent

AUTO - ESCOLA

C/. Creu, 36-38 entl. B
Tel. 20 01 05 - GIRONA

Ctra. Palamós, 58
Tel. 49 23 47 - CELRÀ

Després de totes les respostes que heu anat llegint, des de La Farga volem destacar-ne una sèrie de punts:

- Indiscutiblement, per fer la Festa Major de francal que tot el poble hi col·labori econòmicament, cada família saltenca ha d'aportar-hi la seva part. Una Festa Major té uns costos que d'alguna manera s'han de cobrir, i creiem que amb imaginació es pot aconseguir que la Festa Major de Salt estigui ben proveïda de molts i diferents tipus

d'actes culturals i d'animació.

- Tot el que vulgui dir centralitzar els actes de la Festa és una bona manera d'aglutinar la gent de Salt i la forastera que ens visita durant la nostra Festa, sobretot pel que fa a ball, barraques i fira (en definitiva, tot allò que té un caire més lúdic).

- La difusió i informació dels actes a Salt, no només els de la Festa Major, creiem que és un tema pendent per part de tots. La comunicació al nostre poble no acaba de funcionar i moltes vegades la poca assis-

tència de gent als actes és a causa de la seva desco-
neixença.

- Des de LA FARGA recolzem tots els actes culturals que s'organitzen, caldria potenciar els que es fan i difondre'ls. Es pot aprofitar l'ambient que generen els carrers de Salt i potenciar alguns actes, com de ballades de sardanes i d'esbarts, cants i corals, trobades....

- La idea d'involucrar les entitats saltenques en l'organització de la Festa pot ajudar a la riquesa d'actes.

LA FARGA - Revista de Salt

Passeig Verdaguer, 1 - 17190 SALT

Nom i cognoms.....

Adreça.....Telèfon.....

Codi Postal.....Població.....

D.N.I.....Professió.....

Desitjo subscriure'm a "LA FARGA - Revista de Salt", editada pel Casal de Jubilats de Salt, i faré efectiva la subscripció anyal de 1.500 ptes. (per l'any 1994) per mitjà de rebut bancari.

Signatura

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Senyors:

Els agrairé, que amb càrrec al meu compte/llibreta, atenguin els rebuts que els presenti el Casal de Jubilats de Salt, anyalment, per a la subscripció a "LA FARGA - Revista de Salt".

Titular compte/llibreta.....

Banc/Caixa.....

Agència/Adreça.....

Número de compte/llibreta.....

Signatura

LA FARGA col·labora i anuncia't

Del costumari català de Joan Amades

RECORD DE LA PLANTADA D'UNA MORERA JOVE AL PATI DE CASA

Tant de bo ben aviat estengui generosament les seves branques per a recer nocturn d'alada reunió. I tant de bo, també ben aviat el seu fullatge sensible al pas de l'aire sigui un mòbil escut contra els dardells de l'astre solar. I que el seu verd exultant doni alegria als ulls, i el groc místic i rovellat de les fulles tardorals repòs a l'esperit. Així sia.

*Pau Masó i Fàbrega
Salt, 19 de novembre del 1993*

Escriure un llibre, tenir un fill i plantar un arbre... i ja pots morir-te. Així ho diu la dita popular. Certament, què voleu més? Pau Masó, fill predilecte de la vila, ha plantat un arbre -una morera- al pati de casa seva. I ho ha fet saber als seus amics més íntims mitjançant el recordatori, bellament imprès, que reproduïm.

*Al dors, uns versos de Salvador Sunyer:
Que et faci, arbre, molt fort
el sol i la tramuntana,
i que el bon seny i l'ufana
s'escampi en els que vindran.*

I nosaltres diem: Amic Pau, gràcies per la vostra amistat i que per molts anys poguem veure créixer tots plegats, aquesta morera jove.

J.C.

La ràdio

La Ràdio és aquell aparell que quan va sortir era molt gros i amb el temps s'ha anat fent petit. La Ràdio és aquell aparell que tenim a diversos llocs de casa nostra i de diversa grandària. La Ràdio, també, és aquell aparell que molts cotxes porten i se'ls coneix que en porten perquè de la carrosseria en surt una mena de fil-ferro, anomenat "antena" (que amb els anys, també s'ha tornat més sofisticada).

La Ràdio, a part de ser un aparell com el que he descrit més amunt, és un mitjà d'informació de molta utilitat. I a més, també per escoltar música i últimament molts debats. La Ràdio també és comunicació i un bon negoci per la telefònica, ja que molts espais radiofònics es mantenen a base de trucades de l'audiència (que la majoria de les vegades sempre són els mateixos) i expliquen les seves parides i fan consultes o demanen una cançó determinada (que moltes vegades, tot s'ha de dir, no disposa la discoteca de l'emissora).

La Ràdio és tot això que he dit i més. La Ràdio té l'avantatge que pots fer la teva i escoltar-la i no passa res. El que sí sol passar moltes vegades és que la Ràdio se sent però no s'escolta i llavors passa cada cosa... Per exemple: **moltes vegades et diuen** (si és que has sortit per Ràdio) "**t'he sentit per Ràdio**". Però si els preguntes que has dit no t'ho saben. La millor hora per escoltar la Ràdio a més de sentir-la és a la nit, els qui ho fan. Perquè estan per ella.

La Ràdio, dins la seva encara petita història, ha tingut els seus més i menys. Ara per exemple està passant per una etapa de reconversió. O sigui, va a menys.

En el seu principi com a tota novetat va ser un èxit. I per molta gent era la seva única manera de tenir contacte amb el món. Fins i tot era una mena de relacionar-se entre els amics. Allò de: "Vine a casa aquesta nit que escoltarem la Ràdio", era una frase molt corrent en un principi. I així fins que va aparèixer

la **tele**, que va copiar el que feia la Ràdio, i com que a més era novetat i tenia imatges, agradava més. Per tant, tots els musicals en directe, promocions, concursos, ràdio-novels i els anuncis varen anar a parar a la nova joguina "informativa". Això va durar un temps força llarg.

Amb la mort del dictador, la cosa va millorar en tots els sentits, però sobretot en el camp de la informació. I la Ràdio va saber aprofitar l'ocasió. I també van començar les competències i allò de "**tot per l'audiència**". En el camp local, va ser la millor època. I no en parlem de les emissores

municipals. Tot i no ser legals, pràcticament cada municipi va crear la seva Ràdio local.

Però, com sempre, tot torna. I el moment baix, també. Allò de tot per l'audiència, els contractes milionaris per les figures i l'arribada de les "**teles**" privades, la Ràdio torna a estar en un moment baix o sigui que va a menys. Les grans cadenes estan liquidant el personal. Només es queden amb les "**figures**" i les seves emissores locals han de connectar amb la central (o sigui Madrid o Barcelona) per amortitzar "la figura" de torn que els costa un ull de la cara. El que queda "**canari**" (o si voleu fotut), és

l'audiència, tot i que tot es fa per l'audiència (ho enteneu?, jo no).

Moltes emissores estan tancant. Les Municipals ja no són tantes i a la Ràdio també hi ha entrat allò de "**Campi qui pugui**".

Per això vull felicitar des d'aquí a **Ràdio Salt**, perquè tot i aquests mals moments, ella, **Ràdio Salt**, fa deu anys que dona guerra i sempre d'una manera local i amb ganes (tot i que al començament tenia més trempera, però ja se sap que això amb els anys es perd).

Les colles del diumenge a la tarda

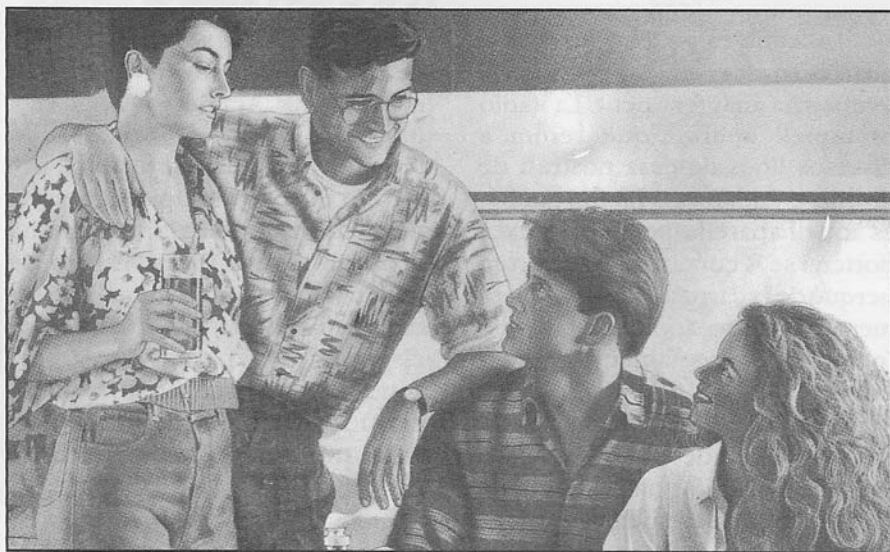
Salt és un poble que sempre ha funcionat a base de colles, és a dir, un grup de gent que s'aplega a fi d'anar junts a un lloc, o bé a fer una determinada activitat. I la gent se sol ajuntar per afinitat o gustos.

Les colles de Salt han estat històriques per als pobles veïns en dies de festa major i a la ciutat de Girona la resta de l'any.

Per regla general, els membres de la colla eren de la mateixa edat i del mateix barri o carrer. A l'hivern, els diumenges a la tarda, quan volíem aventura anàvem a la gran capital, i agafant els cotxes d'en Berga, després de dinar, arribàvem a la ciutat. Era tota una epopeia, el cotxe atapeït fins a dalt, tothom reia i parlava alt, amb joia i alegria.

Amb el vestit net i la tarda per davant érem petits embadocadors que ho sabíem tot, així també ho feia la resta. A l'arribar a la parada, en un tres i no res, aquell carruatge quedava buit i nosaltres, amb l'abric descordat i la vestimenta malforjada, ens n'anàvem a fer els amos de la ciutat.

Amb pas ferm i segur ens dirigíem plegats a la pl. de Sant Agustí, a on hi havia els cinemes, aquells que projectaven les

pel·lícules més bones, així ho dèiem. També anàvem a la Rambla; rambla amunt, rambla avall. Quan una colla de Salt es trobava amb un altra del mateix poble, de promte els ànims s'alçaven i amb una clara expressió d'alegria, goig i plaer, amb cridòria i esvalot, dèiem: "Ei! els de Salt! Visca Salt"! Els de Girona ens miraven d'una manera una mica estranya.

A la cantonada Gran Via/Pl. Sant Agustí hi havia un home que venia, a pesseta, en un paper imprès, els resultats dels partits de futbol.

També era obligat anar a La Bodega a fer una cervesa o al Royal a menjar un entrepà.

De tornada cap a casa, per regla general, ens trobàvem les mateixes colles que hi havíem anat, parlàvem dels resultats de futbol o de la pel·lícula que havíem vist. I amb recança veïem que la tarda s'havia acabat i que per anar a fer una altra aventura havíem d'esperar almenys sets dies més.

Undara

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

**MOTOS
CATALUNYA**

PERE TEIXIDOR

C/. Major, 307
Telèfon 23 93 67
SALT

MONTESA	UCATI
PEUGEOT	VESPA
VESPINO	DERBI
DUCSON	PUCH
HONDA	

SERRALLERIA I FUSTERIA METÀL·LICA
EN FERRO I ACER INOXIDABLE

MOBRA, S.A.

Canals per a la construcció i lampisteria
Doblat de xapes i talls

TALLER: Camí antic de Salt a Vilablareix
Tel. 23 53 17

L'acudit foll

JA TORNEM A TENIR PROBLEMES LINGÜÍSTICS

COPSAT AL VENT

No saber escriure la "o" amb un got

Aquesta és una frase popular referent a aquells que no saben ni un mot de lletra. Abans eren munió els que conformaven aquest col·lectiu. Avui, per sort, ja són una exigua minoria. No vol pas dir, però, que per no haver pogut aprendre de lletra alguns d'ells no tinguessin una intel·ligència remarcable i, a més, disposessin d'uns trets gairebé filosòfics. Aquest és el cas de la persona que avui ens ocupa. Dita persona no en sabia ni un mot de lletra, però era un expert en tot allò que es referia a la seva dedicació, que era la de tractant de bestiar, particularment boví. Sense saber pròpiament res d'aritmètica, resolva fàcilment uns comptes realment complicats, com era el de comprar els animals a duros, pesar-los a quilos i vendre'ls a carnisseres que era la unitat de pes que llavors prevalia. En fer els seus comptes, tenia una agilitat sorprenent. Tenia, en primer lloc, una pila de comptes fets acumulats en la seva ment, que els acoblava al compte que volia fer, començant sempre per la part més fàcil o sia en números

rodons; després en treia o n'hi afegia segons requeria i ja ho tenia resolt. No vaig veure mai que s'hi equivoqués. A vegades em proposava de fer-li un compte i ja calia de fer-ho bé, perquè, sinó, m'ho retreia de seguida. Ell ja el tenia fet. En la seva manera de plantejar-ho és on vaig regir-me per efectuar els meus càlculs mentals, en els quals puc dir que vaig reeixir, sense intenció d'envanir-me'n. A vegades, de jove -a tots ens ha agradat de presumir les nostres facultats- m'havia anticipat de fer mentalment un compte amb molta més rapidesa que el que feia amb el sistema aritmètic, rebent per la meua facilitat petits elogis. En una ocasió, després d'haver-li fet una demostració semblant a un senyor ja gran i amb molta més experiència que jo, em va fer la següent reflexió.

"Tens molta facilitat de comptar així, de cap, però, ara, vull contar-te una anècdota. Un comerciant que volia contractar un comptable, va publicar un anunci convocant els que s'interessessin per dita plaça, a una entrevista per fer-los una prova. Se n'hi van presentar uns quants i al primer va fer-li la següent pregunta: Quatre i tres, quant fan?

Al home que es presentava com

a comptable, la pregunta li va semblar trivial i sense dubtar-ne gens va pronunciar un "seet" allargat com si se n'estranyés. No em convé, va ser la resposta del preguntador.

A tots els següent els feia la mateixa pregunta i n'obtenia una resposta semblant. Fins que quan ja n'havia rebutjat uns quants, se'n va presentar un que al fer-li la mateixa pregunta, va contestar.

Perdoni, com ha dit?

Quatre i tres.

Esperi un moment, si us plau: traient-se de la butxaca llapis i bloc i sumant les dues xifres va ensenyar-li el resultat. Set

Vostè ja em convé. Em satisfà que doni la seva importància a tots els comptes, fins i tot als més petits".

Això vol dir que per més fàcil que sigui un compte, no cal fiar-nos de la memòria. D'allò escrit en queda constància i d'allò només parlat no en queda res.

Aquesta va ser per a mi una observació que no he deixat de tenir present.

Bugarac